

UVODNA RIJEČ

Pred Vama je četvrti broj Hrvatistike, i prvi broj koji nema novog urednika, već je urednik prethodnog broja urednik i ovog, četvrtog broja, ali ovaj put s proširenim uredništvom, tj. uredništvom koje je pojačano i osvježeno mladim snagama koje će i preuzeti kormilo u sljedećem broju Hrvatistike. Treći je broj imao dobru recepciju kod čitatelja, povratne su reakcije bile vrlo pozitivne i iako nas je to ohrabrilo, ipak smo imali tremu i osjećali blagi pritisak jer smo osjećali obvezu da četvrti broj bude bar dobar kao treći, ako ne i bolji. Koliko smo u tome uspjeli, prosudite sami dok budete čitali ovaj broj.

U ovom broju okosnicu rada, kao i u trećem broju, čine tematski blokovi, ovaj put tri tematska bloka. Prva su dva bloka donekle povezana, bar na nekoj široj osnovi. Prvi je blok iz kognitivne lingvistike, čine ga tri rada; prvi je rad, budući da velik broj studenata ima malo ili nikakvo znanje iz kognitivne lingvistike, kratki pojmovnik kognitivne lingvistike u kojem su objašnjeni osnovni pojmovi potrebni za razumijevanje preostalih dvaju radova iz tog bloka. Drugi tematski blok vezan je uz prijevode dijelova triju jezikoslovnih djela na engleskom koji nisu prevedeni na hrvatski jezik: dva su rada prijevodi određenih poglavlja knjige Franka Roberta Palmera *Semantics: a new outline*, dva su rada prijevodi iz pragmatike (riječ je o dvama poglavljima knjige Georgea Yulea *Pragmatics* te dijelu jednog poglavlja knjige *Handbook of Linguistics*), a jedan rad donosi prijevod prvih dvaju poglavlja poznate knjige Georgea Lakoffa i Marka Johnsona *Metaphors we live by* i time se najviše nastavlja na prvi tematski blok. Cilj je tih dvaju tematskih blokova upoznati čitatelje s nekim suvremenim strujanjima u jeziku i potaknuti ih na daljnje proučavanje suvremenih jezikoslovnih teorija. Treći tematski blok nije vezan uz prva dva, ali je također važan, ne samo na jezikoslovnoj razini već i na kulturološkoj i tradicijskoj. Riječ je o bloku iz dijalektologije koji čine pet radova – četiri rada bave se opisom govora pojedinih sela i njihova je najveća važnost u tome što mnogi od tih opisanih govora polako nestaju i imaju sve manje govornika te na taj način ti radovi postaju čuvarima i zapisima nekih prošlih vremena, a jedan se rad bavi dijalektnim obilježjima hrvatskih književnih djela koja pripadaju stilskoj odrednici *proze u trapericama* koju je u hrvatskoj znanosti o književnosti najbolje opisao ne-

davno preminuli Aleksandar Flaker. Ovo nije prvi put da se u Hrvatistici obrađuju teme iz dijalektologije – u prvom je broju Hrvatistike Miroslav Cmurk pisao o Maruševečkom govoru. Osim tih triju tematskih blokova, u ovom se broju obrađuju razne zanimljive teme – može se saznati u kojim se sve značenjima u medijima rabi ime *Balkan* i njegove izvedenice, vidjeti kako se jeziku pristupalo u izvorištu svih znanosti – filozofiji, i to od antičkih vremena do suvremenog doba, saznati kakva su jezikoslovna razmišljanja profesora Milana Mihaljevića, tu su i dva zanimljiva rada o mađarskom jeziku, zatim će se na jednom mjestu moći pronaći pregled brojnih, često u raznim pravopisima neusklađenih, pravila o polusloženicama i vidjeti kakva je primjena tih pravila u novinskom stilu, saznati nešto više o hrvatskim korijenskim pravopisima, otkriti je li Matija Antun Relković bio purist kakvim se često prikazivao i izriječkom deklarirao, a tu su i stalne teme: obljetnice izdanja poznatih jezikoslovnih djela, godišnjice rođenja i smrti hrvatskih jezikoslovaca, sjećanja na preminule jezikoslovce (nažalost, u ovom broju donosimo čak 3 sjećanja), jezični savjeti i prikazi knjiga. U prošlom je broju za Hrvatistiku pisala studentica anglistike i germanistike. U ovom broju ona opet piše, a drago nam je što je jedan rad napisala i studentica hungaristike. Time se pokazuje da je Hrvatistika otvorena za sve koji žele pisati o jeziku, a ne samo za studentice i studente hrvatistike.

Htio bih zahvaliti na velikoj pomoći pri uređivanju ovog broja Hrvatistike svojoj zamjenici Veri Blažević, kao i ostalim članovima uredništva: Krešimiru Čosiću, Zvonimiru Glavašu, Karlu Kobašu, Denisu Njariju i Dinku Petriševcu. Oni su mi bili stalna potpora tijekom uređivanja i bez njihove pomoći ovaj bi broj bio puno slabije kvalitete. Budući da je ovo zadnji broj Hrvatistike koji uređujem, želio bih zahvaliti i svim autorima radova koji su odvojili vremena kako bi napisali rad i tako pridonijeli kvaliteti Hrvatistike. Također želim puno sreće u radu budućem uredniku Hrvatistike Zvonimiru Glavašu i njegovu uredništvu. Zahvaljujemo na pomoći i profesoricama i profesorima našeg fakulteta: prof. dr. sc. Sandi Ham koja je ocijenila prikaze knjiga, jezične savjete, intervju, sjećanja na preminule hrvatske jezikoslovce, rad o dvama hrvatskim korijenskim pravopisima, izv. prof. dr. sc. Branimiru Belaju („Trud izv. prof. dr. sc. Branimira Belaja i Gorana Tanackovića Faletara, prof. oko uređivanja bloka posvećenog kognitivnoj lingvistici rezultat je isključivo volje za radom i učenjem nekolicine studenata osječkoga Filozofskog fakulteta, te se stoga ograđujemo od samoga naslova časopisa kao i od jezikoslovne koncepcije koju on simbolizira i predstavlja.“) koji je ocijenio radove iz kognitivne lingvistike i prijevod iz tog područja, prof. dr. sc. Ljiljani Kolenić koja je ocijenila radove iz hrvatske dijalektologije, rad o Relkovićevu purizmu u Satiru i ostale radove vezane uz stariju povijest hrvatskog jezika, doc. dr. sc. Marijanu Krivaku koji je ocijenio rad o povijesti filozofije jezika, doc. dr. sc. Branku Kuni koji je ocijenio prijevode iz semantike i pragmatike, rad o značenju imena *Balkan* te rad o polusloženicama, mag. phil. Ani Lehecki-

Samardžić koja je ocijenila radove o mađarskom jeziku te Goranu Tanackoviću Faletaru, prof. koji je ocijenio pojmovnik kognitivne lingvistike.

Naposljetku, zahvaljujemo dekanici Filozofskog fakulteta prof. dr. sc. Ani Pintarić te Filozofskom fakultetu kao izdavaču.

Domagoj Kostanjevac